

Ленин жұл

КН(Б)П СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ КОМИТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛЫСТЫҚ СОВЕТІНІҢ
ЖӘНЕ КН(Б)П ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

№ 242 (8702)

1945 жылғы 9 Декабрь Жексенбі

Шығуына 27-жыл
Жеңе саны 20 талым

Қазақ ССР Ғылым Академиясы

ССР Одағы Ғылым Академиясы Қазақ филиалының Қазақ ССР Ғылым Академиясына айналуы республика өміріндегі саяси елеулі оқиға болды. Тек ғылым қайраткерлері ғана емес, бүкіл республика еңбекшілері бұл мәні зор саяси оқиғаны зор қуанышпен қарсы алып, 25 жыл ішінде қол жеткен күрделі табыстарымыздың ең көрнектілерінің бірі деп бағалап отыр. Осы салтанатты күндерде еңбек өмірімізге, ғылымда қол жеткен табысымызға көз жібереміз.

Кешегі артта қалған Қазақстан не бірі ширек ғасыр ішінде елімізде гүлденген ірі республикалардың біріне айналып, ғылым мен мәдениетті жоғары сатыға көтеріліп отырса, бұл Ленин-Сталин ұлт саясатының арқасы, ұлы орыс халқының туысқандық көмегінің арқасы екенін біз жақсы білеміз.

Совет өкметі орнағаннан бергі ширек ғасыр ішінде республикамыздың бейнесі бүтіндей өзгерді. Әсіресе, ғылым мен мәдениет кең өріс алды. Қазақстанда бірнеше ғылыми мекемелер құрылып, жұмыс істеп отыр. Олардың ішінде ССР Одағы Ғылым Академиясының Қазақ филиалы, Ленин атындағы Бүкіл Одақтық Ауыл шаруашылық Академиясының Қазақ филиалы сияқты ғылыми-зерттеу жұмысының орталығы болып отырған күрделі мекемелер бар. Бір ғана қазақ филиалында 16 ғылыми-зерттеу институты, 7 сектор жұмыс істейді. Бұлар ғылымның негізгі салаларын түгел қамтып отыр.

Республикамызда ғылыми қызметкерлер өсіп жетілді. Тек ССР Одағы Ғылым Академиясының филиалына ғана 5

Ғылымдардың ғылымы, Ұлы академик, көмеңгер көсеміміз Сталин жолдас барлық ғылымды алға бастырып отыр. Ол әрдайым ғылымның дамуы жолында жөн сілтеп, басшылық етіп отырады. Оның дама басшылығымен еліміздегі барлық одақтас республикаларда ғылым қанатын кең жайып, күнбе-күн өріс алып, алға басуда.

Ұлы Сталиннің арқасында, туысқан орыс халқы оқымыстыларының тікелей көмегімен Қазақстанда да ғылым қарыш тап алға басты. Республикамызда ғылымның өркендегенін сөз еткенде біз мұны айтпай кете алмаймыз.

Орыс оқымыстылары Қазақстанды үнемі қамқорлығына алып, тікелей көмектесіп келді және көмектесуде. Әсіресе, Ұлы Отан соғысы күндеріндегі олардың тікелей көмегі еш уақытта естен шықпайды. Социалистік Еңбек Ері академик Комаров бастаған совет оқымыстылары соғыс күндерінде Қазақстанда болып, ғылымның барлық саласын өркендетуде тамаша еңбек өткені халқымыздың есінде.

Осындай қамқорлықтың арқасында Қазақстан ғылымпаздары өсе, жетіле отырып, республикамыздың өркендей беруді жолында қажырлы еңбек етуде. Шаруашылықтың қай саласын алсақ та, ғылымпаздарымыздың көрсетіп отырған көмегі, сіңіріп отырған еңбегін көреміз. Қазақстанның жер байлығын, көп байлығын ашып, Отанымыздың игілігіне айналдыру, өнеркәсіп орындарында жалаулықтар тауып, еңбек өнімін арттыру,

Қазақ ССРның колхозшыларын, колхозшы әйелдерін, ауыл-шаруашылығы, өнеркәсіп, ғылым, мәдениет және көркем өнер қызметкерлерін ордендер мен, медальдармен наградтау туралы

ССР Одағы жоғарғы Советі Президиумының Указы

(Жалғасы. Басызгазетіміздің 239—241 сандарында).

21. Донченко Андрей Васильевич — Солтүстік Қазақстан облысы, Преснов ауданы, Приенім қой совхозының директоры.

22. Драгомиров Иван Алексеевич — Солтүстік Қазақстан облысы, еңбекшілер депутаттарының Соколов аудандық Советі атқару комитетінің председатели.

23. Дүйсененов Захария — Солтүстік Қазақстан облысы, Преснов ауданы, Баян МТСның трактор бригадасының бригадирі.

24. Евразев Михаил Абрамович — Солтүстік Қазақстан облысы, Петропавл қаласындағы дан комбинатының директоры.

25. Журавльов Михаил Степанович — Солтүстік Қазақстан облысы, Петропавл қаласы, еңбекшілер депутаттарының Өнеркәсіп аудандық советі атқару комитетінің председатели.

26. Зинченко Иван Емельянович — Солтүстік Қазақстан облысының мал совхоздары тресінің директоры.

27. Ионов Федор Григорьевич — Солтүстік Қазақстан облысы, Ленин ауданы,

Біз қазақ халқының ғылымы мен көркем өнерін, түрі ұлттық, мазмұны социалистік мәдениетін өркендету үшін көп еңбек сіңірген орыс білімпаздарына, орыс жазушыларына, артистері мен музыкашыларына көп алғыс айтамыз.

(Қазақ халқының Сталин жолдасқа жазған хатынан).

АСТЫҚ ҮШІН ПӘРМЕНДІ КҮРЕС ЖҮРГІЗІЛСІН!

Отаншылдардың игілікті ісі

Ленин ауданының көптеген алдыңғы қатарлы колхоздары республикамыздың 25 жылдық мерекесі атындағы социалистік жарыста алған міндеттемелерін аброймен орындап, мемлекетке астық тапсыру жөнінде мемлекетпен толық есеп айырысты. Олардың көпшілігі қазір мемлекетке жоспардан тыс астық тапсыруда.

Мәселен, «Новый путь» колхозы даңқты мерекелер атында берген уәдесін іспен ақтай отырып, мемлекетке астық тапсыру жоспары толық орындаумен

қатар, жоспардан тыс 1428 пұт астық тапсырды. Торангүл ауыл советіне қарасты «Ақтас» ауыл шаруашылық артелинің мүшелері дайындау орындарына жоспардан тыс 988 пұт астық өткізді.

Сол сияқты, Илаков жолдас директор болып істейтін Торангүл ет совхозы жеңіс қорына жоспардан тыс 2198 центнер астық тапсырды. Ауданды жалпы алғанда, жоспардан тыс 18528 центнер астық тапсырылды.

ЯВЛЕНКА. (Өз тілшімізден).

Меншікті қордан 99 пұт астық тапсырды

Налобин МТСның тракторшылары өздерінің жеке меншігіндегі астығынан совет елінің халық шаруашылығын қалпына келтіру қорына астық тапсыру жұмысын өрістетті. Тракторшы әйелдер отрядының бригадирі орденді Анастасия Михина жолдас 150 килограмм астық тапсырды. бригадир Петр Кулагин және тракторшы Федор Фелкин жолдасарының әрқайсысы 1 центнерден астық тапсырды. Налобиндіктер дайындау орнына меншікті қорынан 99 пұт астық жөнелтті. Отандық бастауымен Налобино селосының еңбекшілері арасында жеке меншіктен астық тапсыру жұмысы кеңінен өріс тегізді.

Налобиндіктердің отаншылдық бастамасын Соколов МТСның жөндеушілері қолдап отыр. Сол сияқты, олар да ССРОның халық шаруашылығын қалпына келтіру қорына жеке меншігіндегі қордан астық тапсыра бастады. Политотдел атындағы колхоздың трактор отрядының бригадирі Александр Терентий 3 центнер, ал «Докер Ильяча» ауыл шаруашылық артелинің трактор бригадасының бригадирі Дмитрий Ляхтин 2 центнер астық тапсырды.

Ауданда меншікті қордан астық тапсыру жұмысы қызу жүргізіліп жатыр.

С. КӘКІМОВ.

ССРО Жоғарғы Советінің сайлауына әзірлік

Комсомол мүшелері сайлау әзірлігінде

ССР Одағы Жоғарғы Советінің О Советі мен Ұлттар Советін сайлауға біздің комсомол ұйымдарының атқаратын міндеті зор. Сондықтан комсомол мүшесі бұл сияқты мемлекеттік аса маңысқа ие іске белсене қатысулары керек.

Біздің ауданда комсомол мүшелері саны 1475 болса, олардың көпшілігі лау науқанына әзірлік ісіне үздіксіз тынымда. 158 комсомол мүшесі Петропавл сайлау округіне қарасты сайлау учаскелерінде үгітші болып істейді. Олардың өзінде сайлаушылар арасы бірнеше рет әңгімелер өткізді. Орта электр станциясының пайдалану бөлімі мен құрылыс бөлімі жанында ұйымдастырылған үгітшілер тобы ССР Одағы Конституциясын, сайлау ережесін, да беру тәртібін сайлаушыларға кеңінен үйіндіруде. Үгітшілер тобының басқарышы Яковлев, Коновалов жолдасары шірлерге күнбе-күн басшылық етіп отыр.

Біздің үгітшілер барлығы 11 сайлау учаскесіне бөлінді. Жүзеген комсомол мүшелері өз учаскелерінде сайлаушының тізімін алып, оны сайлау учаскесіне тапсырды. Қазір сайлау учаскелері үйлерін сурет, ұрандар мен безендіру жұмыстары жүргізіліп жатыр.

Үгітшілерді тәрбиелеу, олардың жұмысына күнбе-күн көмектесу жөнінде аудандық комсомол комитеті көп жұмыс етеді. Үгітшілер тобының басшысы

Ленин жолы

КН(Б)П СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ КОМИТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛЫСТЫҚ СОВЕТІНІҢ
ЖӘНЕ КН(Б)П ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

№ 242 (8702)

1945 жылғы 9 Декабрь Жексенбі

Шығуына 27-жыл
Және саны 20 талым

Қазақ ССР Ғылым Академиясы

ССР Одағы Ғылым Академиясы Қазақ филиалының Қазақ ССР Ғылым Академиясына айналуы республика өміріндегі саяси елеулі оқиға болды. Тек ғылым қайраткерлері ғана емес, бүкіл республика еңбекшілері бұл мәні зор саяси оқиғаны зор қуанышпен қарсы алып, 25 жыл ішінде қол жеткен күрделі табыстарымыздың ең көрнектілерінің бірі деп бағалап отыр. Осы салтанатты күндерде өзіміздің өмірімізге, ғылымда қол жеткен табыстарымызға көз жібереміз.

Кешегі артта қалған Қазақстан не бірі ширек ғасыр ішінде елімізде гүлденген ірі республикалардың біріне айналып, ғылым мен мәдениеті жоғары сатыға көтеріліп отырса, бұл Ленин-Сталин ұлт саясатының арқасы, ұлы орыс халқының туыскандық көмегінің арқасы екенін біз жақсы білеміз.

Совет өкметі орнағаннан бергі ширек ғасыр ішінде республикамыздың бейнесі бүтіндей өзгерді. Әсіресе, ғылым мен мәдениет кең өріс алды. Қазақстанда бірнеше ғылыми мекемелер құрылып, жұмыс істеп отыр. Олардың ішінде ССР Одағы Ғылым Академиясының Қазақ филиалы, Ленин атындағы Бүкіл Одақтық Ауыл шаруашылық Академиясының Қазақ филиалы сыяқты ғылыми-зерттеу жұмысының орталығы болып отырған күрделі мекемелер бар. Бір ғана қазақ филиалында 16 ғылыми-зерттеу институты, 7 сектор жұмыс істейді. Бұлар ғылымның негізгі салаларын түгел қамтып отыр.

Республикамызда ғылыми қызметкерлер өсіп жетілді. Тек ССР Одағы Ғылым Академиясының ғана 5

Ғылымдардың ғылымы, ұлы академик, көмеңгер көсеміміз Сталин жолдас барлық ғылымды алға бастырып отыр. Ол әрдайым ғылымның дамуы жолында жөн сілтеп, басшылық етіп отырады. Оның дама басшылығымен еліміздегі барлық одақтас республикаларда ғылым қанатын кең жайып, күнбе-күн өріс алып, алға басуда.

Ұлы Сталиннің арқасында, туысқан орыс халқы оқымыстыларының тікелей көмегімен Қазақстанда да ғылым қарыш тап алға басты. Республикамызда ғылымның өркендегенін сөз еткенде біз мұны айтпай кете алмаймыз.

Орыс оқымыстылары Қазақстанды үнемі қамқорлығына алып, тікелей көмектесіп келді және көмектесуде. Әсіресе, Ұлы Отан соғысы күндеріндегі олардың тікелей көмегі еш уақытта естен шықпайды. Социалистік Еңбек Ері академик Комаров бастаған совет оқымыстылары соғыс күндерінде Қазақстанда болып, ғылымның барлық саласын өркендетуде тамаша еңбек өткені халқымыздың есінде.

Осындай қамқорлықтың арқасында Қазақстан ғылымпаздары өсе, жетіле отырып, республикамыздың өркендей беруі жолында қажырлы еңбек етуде. Шаруашылықтың қай саласын алсақ та, ғылымпаздарымыздың көрсетіп отырған көмегі, сіңіріп отырған еңбегін көреміз. Қазақстанның жер байлығын, көп байлығын ашып, Отанымыздың игілігіне айналдыру, өнеркәсіп орындарында жаңалықтар тауып, еңбек өнімін арттыру,

Қазақ ССРның колхозшыларын, колхозшы әйелдерін, ауыл-шаруашылығы, өнеркәсіп, ғылым, мәдениет және көркем өнер қызметкерлерін ордендер мен, медальдармен наградтау туралы

ССР Одағы жоғарғы Советі Президиумының Указы

(Жалғасы. Басызгазетіміздің 239—241 сандарында).

21. Донченко Андрей Васильевич — Солтүстік Қазақстан облысы, Преснов ауданы, Приепім қой совхозының директоры.

22. Драгомиров Иван Алексеевич — Солтүстік Қазақстан облысы, еңбекшілер депутаттарының Соколов аудандық Советі атқару комитетінің председателі.

23. Дүйсененов Захария — Солтүстік Қазақстан облысы, Преснов ауданы, Баян МТСның трактор бригадасының бригадирі.

24. Евразев Михаил Абрамович — Солтүстік Қазақстан облысы, Петропавл қаласындағы дан комбинатының директоры.

25. Журавлев Михаил Степанович — Солтүстік Қазақстан облысы, Петропавл қаласы, еңбекшілер депутаттарының Өнеркәсіп аудандық советі атқару комитетінің председателі.

26. Зинченко Иван Емельянович — Солтүстік Қазақстан облысының мал совхоздары тресінің директоры.

27. Ионов Федор Григорьевич — Солтүстік Қазақстан облысы, Ленин ауданы,

Біз қазақ халқының ғылымы мен көркем өнерін, түрі ұлттық, мазмұны социалистік мәдениетін өркендету үшін көп еңбек сіңірген орыс білімпаздарына, орыс жазушыларына, артистері мен музыкашыларына көп алғыс айтамыз.

(Қазақ халқының Сталин жолдасқа жазған хатынан).

АСТЫҚ ҮШІН ПӘРМЕНДІ КҮРЕС ЖҮРГІЗІЛСІН!

Отаншылдардың игілікті ісі

Ленин ауданының көптеген алдыңғы қатарлы колхоздары республикамыздың 25 жылдық мерекесі атындағы социалистік жарыста алған міндеттемелерін аброймен орындап, мемлекетке астық тапсыру жөнінде мемлекеттен толық есеп айырысты. Олардың көпшілігі қазір мемлекетке жоспардан тыс астық тапсыруда.

Мәселен, «Новый путь» колхозы даңқты мерекелер атында берген уәдесін іспен ақтай отырып, мемлекетке астық тапсыру жоспарына толық орындаумен

қатар, жоспардан тыс 1428 пұт астық тапсырды. Торангүл ауыл советіне қарасты «Ақтас» ауыл шаруашылық артелінің мүшелері дайындау орындарына жоспардан тыс 988 пұт астық өткізді.

Сол сияқты, Илаков жолдас директор болып істейтін Торангүл ет совхозы жеңіс қорына жоспардан тыс 2198 центнер астық тапсырды. Ауданды жалпы алғанда, жоспардан тыс 18528 центнер астық тапсырылды.

ЯВЛЕНКА. (Өз тілшімізден).

Меншікті қордан 99 пұт астық тапсырды

Налобин МТСның тракторшылары өздерінің жеке меншігіндегі астығынан совет елінің халық шаруашылығын қалпына келтіру қорына астық тапсыру жұмысын өрістетті. Тракторшы әйелдер отрядының бригадирі орденді Анастасия Михина жолдас 150 килограмм астық тапсырды, бригадир Петр Булагин және тракторшы Федор Фелкин жолдасарының әрқайсысы 1 центнерден астық тапсырды. Налобиндіктер дайындау орнына меншікті қорынан 99 пұт астық жөнелтті. Олардың бастауымен Налобинно селосының еңбекшілері арасында жеке меншіктен астық тапсыру жұмысы кеңінен өрістетілді.

Налобиндіктердің отаншылдық бастамасын Соколов МТСның жөндеушілері қолдап отыр. Сол сияқты, олар да ССРОның халық шаруашылығын қалпына келтіру қорына жеке меншігіндегі қордан астық тапсыра бастады. Политотдел атындағы колхоздың трактор отрядының бригадирі Александр Теренин 3 центнер, ал «Добро Ильича» ауыл шаруашылық артелінің трактор бригадасының бригадирі Денис Ляхтин 2 центнер астық тапсырды.

Ауданда меншікті қордан астық тапсыру жұмысы қызу жүргізіліп жатыр.

С. КӘКІМОВ.

ССРО Жоғарғы Советінің сайлауына әзірлік

Комсомол мүшелері сайлау әзірлікте

ССР Одағы Жоғарғы Советінің О Советі мен Ұлттар Советін сайлауға әзірлікте комсомол ұйымдарының атқаратын міндеті зор. Сондықтан комсомол мүшелері бұл сияқты мемлекеттік аса маңысқа ие іске белсене қатысулары керек.

Біздің ауданда комсомол мүшелері саны 1475 болса, олардың көпшілігі лау науқанына әзірлік ісіне үздіксіз тынымда. 158 комсомол мүшесі Петропавл сайлау округіне қарасты сайлау учаскелерінде үгітші болып істейді. О қазірдің өзінде сайлаушылар арасы бірнеше рет әңгімелер өткізді. Орта электр станциясының пайдалану бөлімі құрылыс бөлімі жанында ұйымдастырылған үгітшілер тобы ССР Одағы Конституциясын, сайлау ережесін, да беру тәртібін сайлаушыларға кеңінен ұғындыруда. Үгітшілер тобының басқарышы Яковлев, Коновалов жолдасары үгітшілерге күнбе-күн басшылық етіп отырады.

Біздің үгітшілер барлығы 11 сайлау учаскесіне бөлінді. Жүзеген комсомол мүшелері өз учаскелерінде сайлаушының тізімін алып, оны сайлау учаскесіне тапсырды. Қазір сайлау учаскелері үгітшілерін сурет, ұрандар мен безендіру нысанары жүргізіліп жатыр.

Үгітшілерді тәрбиелеу, олардың жұмысына күнбе-күн көмектесу жөнінде аудандық комсомол комитеті көп жұмыс істейді. Үгітшілер тобының басшысы

еркендеуі өзінен өзі он-онай бола қалған жоқ. Оның терең негізі бар. Бұл негіз—бұрыс өткен ұлы орыс ғылымпаздары мен бүгінгі орыс ғылымпаздарында жатыр.

Орыс ғылымпаздары бүкіл дүние жүзінде ғылымның еркендеуі жолында орасан зор еңбек етті. Ломоносов, Менделеев, Лобачевский, Мечников, Тимирязев, Павлов сияқты оқымыстылар ғылымды алға дамытып, адам баласы өміріне керекті ең жаңалықтар ашты.

Ресей—марксизм мен ленинизмнің орталығы болды. Ғылымның ең асқар шыңы—марксизм-ленизм ғылым Советтер Одағында кең өріс алды. Әрбір алға, жаңалыққа ұмтылған ғылымпаздар осы ең дұрыс, ұлы ғылым арқа сүйейді. Өйткені, бұл ғылым адам баласы қоғамындағы қайшылықты, тап қайшылығын, замандағы қайшылықты дұрыс шешеді, барлық қамескі мәселелерге толық жауап береді. Марксизм-ленинизм—ғылымдардың темір қазығы. Советтер Одағында ғылым қарыштап өсіп, дүние жүзі ғылымына мұрындық болу себебінен өзі ең алдымен, міне осында.

Дон кеншілерінің зор табысы

„Ростовуголь“ комбинаты көмір өндіру жөнінде соғысқа дейінгі қалпына келтірілді

ШАХТЫ, 6 декабрь. (ТАСС). «Ростовуголь» комбинатының кеншілері шахтерлердің бүкілодақтық жарысына жаршы болып, ноябрь айында көмір өндіру жөнінде соғысқа дейінгі дәрежеге жетісеміз деп міндеттеме алған болатын. Бұл міндеттемені шахтерлер аброймен орындады.

Кеншілер шахтаны қазына келтіру үшін қызу кірісті. Қайта құрушылардың еңбегі де оңай болған жоқ. Су басып, қым болып қалған шахталардың ондаған миллион тонна метр суын тазартып шығару, бұзылған тау кен орындарын қысқа мерзімде қалпына келтіру, қыраған механизмдерді қатарға қосу керек болды.

Комбинаттың кеншілері майланның алдыңғы шебі тіпті жақын болған кездің өзінде көмір өндіруде болды. 1943 жылдың ақырына дейін олар 70 ұсақ және 3 негізгі шахтаны қатарға қосты.

Қалпына келтіру жұмыстарының қарқынды болуына шахтерлердің, инженерлердің және техниктердің қажырлы бас-тамасы жетер етті. Мисалы, «Западнокапитальная» шахтасы инженерінің су шығару жөніндегі ойлап шығарған жаңа әдісі қолдануы, шахталардан 3000 миллион тонна метрден аса суды тез арада тазартып шығаруға, онымен бірге, шахтаны мерзімінен екі ай бұрын пайдалануға тапсыруға мүмкіндік берді. Негізгі шахталардан байлығы 37 миллион

атаймыз.

Ғылым академиясы—ғылым ордасы. Мұндай ғылым ордаға не болу тек мәдениетті елдердің тарихында болатын оқылға. Сонымен қатар, ол үлкен талаптар қояды. Демек, республикамыздың ғылыми қызметкерлері Ғылым Академиясы бар екен елдің талабына сай жұмыс істеуге тиіс. Академияның жұмыс көлемі филиалға қарағанда әлде қайда кең болатыны түсінікті. Филиал коллективінің осы талапқа сай әзірлесе отырып, академияның құрылған алғашқы күнінен бастап жемісті еңбек етуін қамтамасыз ететін болулары керек.

Қазақ ССР Ғылым Академиясының мөнісінде ғылым орталығы болсын. Партия мен үкметіміздің қамқорлығын, ұлы Сталиннің қамқорлығына бөленген Қазақстан оқымыстылары орыс оқымыстыларының тікелей көмегімен осы тілекке сай жұмыс істейтіндігі сөзсіз. Сөйтіп, академия құру жөніндегі үкмет пен партияның қамқорлығына олар нақты іспен жауап береді. Бүгін сенім зор.

(«Социалистік Қазақстан» газетінің 30 ноябрьдегі баспақаласы).

риатының Солтүстік Қазақстан облысындағы Преснов аудандық өкілі.

31. Новиков Василий Васильевич—Солтүстік Қазақстан облысы, Преснов ауданы, Баян МТСының директоры.

32. Конарев Иван Яковлевич—Солтүстік Қазақстан облысы, Мамлют ауданы, Чапаев МТСының комбайншысы.

33. Кравцун Евгений Елизарович—Солтүстік Қазақстан облысы, Полудень ауданы, Ново-Георгиевская МТСының директоры.

34. Красовский Иван Савельевич—Солтүстік Қазақстан облысы, еңбекшілер депутаттарының Петропавл аудандық советі атқару комитетінің председатели.

35. Ксенз Василий Афанасьевич—Солтүстік Қазақстан облыстық сауда бөлімінің меңгерушісі.

36. Нубрушко Семен Федорович—Солтүстік Қазақстан облысы, Преснов ауданы, «Труд гурток» колхозының председатели.

(Жалғасы бар).

Кәсіпшілер Одақтарының Бүкілодақтық Орталық Советінің XIV-пленумы

3 декабрьде Кәсіпшілер Одақтарының Бүкілодақтық Орталық Советінің XIV-пленумы ашылды. Кәсіпшілер Одақтарының Бүкілодақтық Орталық Советінің Председатели В. В. Кузнецов жолдас өзінің кіріспе сөзінде бейбітшілік, даму дәуірі кезінде кәсіпшілер одақтарының алдында тұрған негізгі міндеттерді баяндап өтті.

Пленум мынадай күн тәртібін бекітті. ССР Одағы Жоғарғы Советінің сайлауына кәсіпшілер одақтарының қатысуы жөнінде, жұмысшылар мен қызметшілердің тұрмыстық қажеттерін өтеуде кәсіпшілер ұйымдарының жұмыстарын жақсарту жөнінде; жұмысшылар мен қызметшілердің емделу және тынығуын ұйымдастыруда кәсіпшілер одақтарының жұмыстары жақсарту жөнінде; кәсіпшілер одақтарының мәдени-көпшілік жұмыстарын жақсарту жөнінде; кәсіпшілер одақтарының Париждағы дүние жүзілік конгрессінің қорытындылары жөнінде.

Бірінші мәселе жөнінде Кәсіпшілер Одақтарының Бүкілодақтық Орталық Советінің Секретарі Л. Н. Соловьев жолдас баяндама жасады. Баяндама бойынша жарыссөз болды. Содан кейін, пленум «Жұмысшылар мен қызметшілердің тұрмыстық қажеттерін өтеуде кәсіпшілер ұйымдарының жұмыстарын жақсарту жөнінде» Кәсіпшілер Одақтарының Бүкілодақтық Орталық Советінің Председатели В. В. Кузнецов жолдас баяндамасын тыңдады.

қажырлы еңбек істеу бағытында өндірістік зор табыстарға не болды.

Звено мүшелері былай өздеріне бекітіліп берілген егін алаңының әрбір гектарына 12 центнер бидай, және 23 центнер сұлы алды. Звено бітік шыққан егінді деркесінде, ысырапсыз жыйнап алды.

Қазір Сағындықова жолдасының басқа

Егіске әзірлік кең өріс алды

Соколов ауданындағы Казенных жолдас председатели болып істейтін Ворошилов атындағы колхозда көктемгі егіске әзірлік жұмыстары кең өріс алды. Мұнда ауыл шаруашылық құрал-саймандары жыйналып, ұста дүкендеріне әкелінді. Қазір ұста Владимир Баранецкий жолдас тырмалар мен жету әбзелдерін жөндеуге кірісті. Баранецкий жолдас қазірдің өзінде 30 дана жету әбзелдері мен 20 құрал-сайман жөндеп болды.

Мұнымен қатар, колхозда көктемгі егіс

астықты сапалы тазартып, қысқы агротехника шараларын жүзеге асыруда. Олар қазірдің өзінде 3 центнер құл, 1 центнер құс қырын жыйнады және 10 гектар егіс алаңына қар тоқтатты.

С. АҒЫСОВ.

ке тұқым толық құйылып, қазір тұқымдық астықты тазалау жұмысы жүргізіліп жатыр. Сапалы тазартылған 100 центнер тұқым астық қоймасына құйылды.

Ворошилов атындағы колхоздың мүшелері ССРО Жоғарғы Советінің сайлау күні—10 февральға дейін көктемгі егіске әзірлік жұмыстарын толық аяқтаймыз деп міндеттеме алды.

Ә. СМАҒҰЛОВА.

ша пайдалану, жұмысшылар мен қызметшілердің тұрмыстық қажеттерін өтеу жөнінде қамқорлық жасау—кәсіпшілер ұйымдарының бүгін таңдағы айбынды міндеті.

Кузнецов жолдас «өзінің баяндамасында жұмысшылардың азық-түлікпен жабдықтау мәселелеріне, асхана, буфет, магазиндердің жұмыстарына көп мән берді. Жұмыстары жақсы жолға қойылған көпшілікті тамақтандыру орындары бар. Әйтседе, жұмысты нашар істейтін асханалар мен магазиндер де жоқ емес. Қазір бұл кәсіп орындарына кәсіпшілер одақтарының 600 мыңнан астам белсенді мүшелері қоғамдық бақылау жүргізуде. Кәсіпшілер одақтарының орталық комитеттері олардың жұмыстарына әр уақыт көмек көрсетіп, көпшілікті тамақтандыру орындары өндіретін азық-түліктің сапасы жақсартылып, нарқы арзандатылу үшін күресулері керек. Жұмысшылар мен қызметшілерді азық-түлік пен қамтамасыз етуді жақсарту үшін ерекше маңызы бар көмекші шаруашылықтар былайғы жылы егістік жер алаңын молдайтуға мүмкіндік берді. Мол егін жыйнап алынды, ірі қара мал, шошқа, қой өшкі, құс саны өсті.

—Көмекші шаруашылықтарды,—дейді баяндамашы,—әр дайым өрістете беру қажет. Олардың азық-түлігінің жұмсалудың тәртіпке салу керек, оларды алдымен жүкті әйелдердің және емшектегі баласы бар аналардың қосымша тамақтануына, жас жұмысшыларды тамақтандыру ісін жақсартуға, еңбек мөлшерін, немесе тағайындалған тапсырмаларды асыра орындап жүрген жұмысшылар мен инженер-техник қызметшілердің тамақтануын жақсартуға пайдалану керек.

Содан кейін жеке меншікті және қол-

тілмейтін, олардың жұмысы өздігі жемісті болмақ емес. Сондықтан көмекші ұйымдары үгітшілерге үнемі басшы етіп, жәрдемдесіп отыруға міндетті.

Г. ШЕРШНЕВ

Петропавлдағы Өндіріс аудандық комитетінің секретарі.

Үгіт-көпшілік жұмысы өрістеді

Ленин ауданындағы Образцовый Мның трактор жөндеушілері Молотов жолдасының Ұлы Октябрдің 28 жылды туралы баяндамасын зор белсенділік үйренуде. Үгітші Капустина жолдас зірдің өзінде баяндаманың алғашқы тарауынан бірнеше рет сабақ өткізді.

МТС партия ұйымы үгітшілерді сайтасқандарына бөлді. Олар бұхара арасында сайлау алдындағы үгіт-көпшілік жұмысын барған сайын өрістетуде.

Ө. НҮРЖАНОВА

лектің бақша өгісінің молая бер жетістік. 18 миллионнан астам жұмысшылар мен қызметшілер 1,5 миллион гектар жер өңдеді. Кәсіпшілер ұйымдары бақша өгісінің бұдан былай да молдана жетісіп, жеміс өсіруге, екпелі а орнатуда, жеке меншіктегі мал шаруашылығын өсіруге кіріскен еңбекшілер бастамаларын қолдап отырулары керек.

Кузнецов жолдас содан кейін жұмысшылар мен қызметшілердің әл-ауқат жақсарту үшін мемлекеттік әлеуметтік қамсыздандыру істерінің маңызы жетік сөйледі. Мемлекеттік әлеуметтік қамсыздандыру қаржымен соғысқа дейінгі 1940 жылдан 1,5 есеге жуық балалардың аналарына көрсетілетін дем, балаларды қамқорлыққа алу жөніндегі жұмсалатын қаржылар өсті. Ж. лагерлерде және ден саулық тандарында бытыр 1 миллион 200 бала болған болса, былай 1 млн 675 мың бала болды. Тынығу үйі мен санаториялардың саны әлде қ көбейді.

Баяндамашы қорытынды сөзінде бітіліліктен даму кезінде жұмыс күші толық пайдаланылуына кәсіпшілер ұйымдарының бақылау жүргізудің, дем беріп отырудың, еңбекті қорғай білу ерекше маңызы бар деді.

Кузнецов жолдас, кәсіпшілер одақтарының еңбекшілерінің тапсырмаларына ерекше мән қойып, еңбек етуге және жұмысшылар мен қызметшілердің тұрмысын жақсарту үшін қажетті болған жағдайдың барлығын да тугызу үшін барынша бітілілікті пайдалану керек екенін атап көрсетті.

(ТАС)

ӨНЕРКӘСІП ОРЫНДАРЫНДА

Өндірістің табыстары

Біздің заводтың коллективі өткен айлардағыдай ноябрьде де ойдағыдай жұмыс істеп, бұйым өндірудің айық тапшырмасын өнімнің барлық түрінен 119,4 процент орындады, өңір аймағы жоспарды 107,8 процент орындады. Біз ұл табыстарға бүкіл завод коллективінің, оның барлық емендерінің жұмысы жақсы және ұйымдасқан түрде істеуі рқасында жетістік. Қазаншылар цехының жағдайларға—қалайық су жіберетін орысның кіносінен сұдың берілмей алуына қажетті агрегаттардың және жұмыс күшінің жетімсіз болуына қарамастан жұмыс жоспарын сап және сапалығынан толық орындады.

Стояновский жолдас басқарған цех станоктар мен моторларды үздіксіз жүргізіп, онымен бірге жұмыс орындарына жаңа беріп отыруды қамтамасыз етті.

Жөндеу-механика цехында істейтін Мерзницкий, Маслованков, Лешневский, Деппин, Столбов және Ерочкин жолдасар адымен санапай, өздерінің арал еңбек рқасында технологиялық жабықтардың ұстап қалуын мүлде жойды. Мұның бәрі ірісіс цехтарының өздерінің талсырмалаын орындауына жақсы жағдай туғызды. Вокта жолдас басқарған цех ноябрь айының жоспарын 131,9 процент орындады. Бұл цехта Ягударова жолдасының көмегімен жастар бригадасы жұмысты өркенде жақсы істейді. Жастар күн-түн талсырмаларына үнемі 217 процент орындап келеді. Комсомол жастардың бригадасы — Ягударова, Амилева, Гафарова, Берендеева, Алексеева, Мухоморова және Преснянова жолдасар ұрт ай бойы комсомол-жастар бригадаларының ауыспалы Қызыл Туын өз қолдарында берік ұстап келеді, олар бұл ту бұдай бұлай да ешкімге бермейміз деп уәде берді.

Гатвор жолдас басқарған цех зор көрсеткіштерге ие болды, цех ноябрь айының өндірістің тапсырмасын 119 процент орындады. Цехта Лазарева жолдасының көмегімен жастар бригадасы алда келеді. Цех бригадасының жоспарды 145 процент орындады. Бұл цехта қазан күйін, қататын бактың пайдалануына берілген шешімдеріне орай, молшоры 10 есе көбейді. 11-ші ай сайын 20 мың сомға жуық табыс үнеміделіп болды.

Негізгі және қосалқы заттардың жұмыс

Елді индустрияландыру съезі

Мұнан 20 жыл бұрын, 1925 жылы БК(б)П Партиясының тарихи XIV съезі болып өтті. Бұл съезд тарихта еліміздің индустрияландыру съезі болып аталады.

1918-1920 жылдардағы азамат соғысынан кейін, елімізде 1921 жылдан бастап қолданған жаңа экономикалық саясат жолында большевиктер партиясының қажырлы күрес жүргізгеніне 4 жылдан астам мерзім өтті. Отанымыздың шаруашылық және саяси қуаты жылы-сауап артта түсті. 1913 жылғы өніммен салыстырғанда 1924-25 жыл ішіндегі жалпы өнім ауыл шаруашылығында 87 процентке, өнеркәсіпте 75 процентке жетті. Жерге өнерлі кәсіпкер, біріккен мемлекеттік және кооператив өнеркәсібінің өндірісін салыстырғанда, мемлекеттік және кооперативтік өнеркәсіптердің үлесі 79,3 процент болды да, жеке өнеркәсіптің үлесі 20,7 процентке түсті.

Бұл кезде халықаралық жағдайға өзгерді. Капиталистік елдердегі 1914-18 жылдардағы империалистік соғыстан кейінгі бұқараның бірінші революцияның қозғалысына капиталистер қарсы тұра алды. Революция уақытына толастады. Капиталистер өз негіздерін нығайтуға кірісті: Уақытына, аздаған стабилизациялануға бет алды. Сөйтіп, басқа елдерге біздің елде де стабилизациялануы. «Алайда, дейді БК(б)П тарихында,—бұл өкіі стабилизация бір-бірінен мүлдем өзгеше болды. Капиталистік стабилизация капитализмнің жаңа дағдарысының жақындап келе жатқандығын білдірді. Совет одағының стабилизациясы социализмнің шаруашылық және саясаттық қуатының жаңадан өсуін көрсетті». (БК(б)П тарихының қазақша кітабының 281-беті, 1938 ж. басылуы).

Бұл дәуірде отанымыздың халықаралық халі де нығай берді. Италияның Гоноу қаласында болатын халықаралық экономикалық конференцияға Советтер Одағы да шақырылды. Капиталистердің совет еліне октябрь табыстарынан бөсу жөніндегі талаптарын, совет өкілдері қабыл алмады. Капиталистердің түрлі қоқан-лоқыларынан (Англия сыртқы істер министрі Керзонның 1923-жылғы интервенция жасау туралы ультиматумы, т. б.) совет елі қорықпағандықтан, еліміздің табанды саясаткерлеріне көздері жетіп, олар бізбен дипломатиялық қатынастарын жасауға кірісті. 1924-жылдың өзінде Англия, Франция, Жапония, Италия сыртқы істер министрлерінің

линь, БК(б)П Орталық Комитетінің XIV съезінде жасаған саяси баяндамасы кітапшасының қазақшасы, 58-бет, 1939 жылы басылуы).

Сталин жолдас көрсеткен партияның сара жолына «жаңа оппозицияшылар» зинovieвшілер, каменевшілер қарсы шықты. Бұл азғындар елді индустрияландырудың қажеттігі жоқ, тек жеңіл өндірістер ғана болсын деді. Бұлардың жоспары бойынша, еліміз шикі зат және азық-түлік өндіретін, оны шет елдерге шығарып, оның орнына басқа елдерден машина саймандар әкелетін, оларды өз елімізде өндірмейтін ел болу керек. Бұл жоспар отанымызды басқа өнеркәсіпті елдерге бүтіндей тәуелді етіп сол елдер бақылауында, құлдығында қалдырудың жоспары еді. Егер бұл жоспар іске асса, еліміздің өнеркәсібі Еуропаның, басқа ел капиталистерінің шыңжыр бұлауында арқандаулы болып, олардың отарына айналар еді. Сонымен қатар, Сталин жолдас, өзінің баяндамасында, зинovieвшілер жолдарының зияндығын өшкере отырып, бұлардың жолы «біздің құрылысымыздың міндеттерінен бас тартқандық болады. Бұл жол біздің жолымыз емес» деп айқын көрсетті. Бұда сонда—24—беті).

Лениндік-Сталиндік нұсқауларға қарсы жаңа оппозицияның азғындары, біздің мемлекеттік өнеркәсібіміз социалистік өнеркәсіп емес, орта шаруалар социалистік құрылыс ісінде жұмысшы табының одақтасы бола алмайды, жаңа экономикалық саясат капитализм жолы дегенді айтып, барын тұрған ауылдық тәсілге салып көрсетсе, съезде олар талқандалды. Съезд жаңа оппозициялардың жоспарын, ССРОның құл етудің жоспары, деп есептеп, іске алғысыз етті. Себебі: зинovieвшіл-каменевшіл зұлымдардың жоспарын қабылдау елімізді өлеңіс нашар етіп, капитализмнің шыңуында қалдырып, отанымыздағы социализм ісін жоққа шығарғандық болар еді.

Сталин жолдас зинovieвшілердің толық мағынасында троцкийшіл-меншевикшіл мәнін, партия жолына қарсы зұлымдық аянысестігін партия жауларының жырын жырлағандығын айқын көрсетіп, өшкере берді. «Зинovieвшілер дегеніміздің өзі—нашар бүркенген троцкийшілдер екендігі айқын болды» (БК(б)П тарихының қазақшасы 288-бет, 1938 жылғы басылуы).

А. АЙТЖАНОВ,
ҚК(б)П Орталық Комитетінің лекторы

★

шабуылы үдей берудің қайнар бұлағы болды.

Қазіргі уақыттың моторлар мен резервтер соғысындағы армияның индустриялық негізін жасау, халық шаруашылығының соғысқа шейінгі ұзақ күш саудың қажет етеді. Қызыл Армияның тарихи жеңістерінің индустриялық негізгі совет халықтарының отан соғысы күндеріндегі ғана емес, соғыстан бұрынғы бейбітшілік құрылысы жылдарындағы еңбектерінің, большевиктер партиясының даңа саясатының қоғам дамуының заңдарын тереңінен білетіндігінің, алдағы болатын оқиғаларды көрегендігінің, XIV съезінің тарихи қаулыларының нәтижесі.

Большевиктер партиясы, оның ұлы көсемдері Ленин мен Сталин жолдас капиталистік қоршаудың қауіптілігін, ол қауіпті ұмытушылар біздің еңбекші республикамызды, отанымызды ұмытатындығын, капиталистік қоршаудың шабуылына соққы беру үшін, елімізді индустрияландыруды тез қарқынмен іске асырудың қажеттігін үздіксіз көрсетіп отырды. XIV партия съезінің қаулылары да бұл көрсеткіштерге сүйенеді. 1931 жылғы яғни отан соғысына нақты 10 жыл бұрын, социалистік өнеркәсіп қызметкерлерінің бірінші конференциясының өзінде-ақ «бұрынғы Ресейдің тарихын қарасаңыздар,—дейді Сталин жолдас,—ол артта қалғандығынан ығып таяқ жеу мен келген болатын. Ол Моңғол хандарынан да таяқ жеді. Польша мен Литва хандарынан да таяқ жеді. Англия, француз капиталистерінен де таяқ жеді. Жапонияның борондарынан да таяқ жеді. Сөйтіп артта қалғандығы үшін Ресей жұрттың бәрінен таяқ жеді. Міне осының үшін де енді артта қалуымызға болмайды... Біз алдыңғы қатардағы елдерден 50-100 жыл кейін қалдық. Осының көміні 10 жылдың ішінде өсемен тоғытууымыз керек. Біз не осыны істейміз, не біздің жайымыз табылады». (Ленинизм мәселелері, қазақша кітаптың 281-беті).

Сөйтіп «Совет мемлекетінің ең қысқа мерзім ішінде қуатты индустриялы мемлекеттерді техника жағынан қуып жетіп, басып озуын Сталин жолдас тікелей міндет етіп қойды. Егерде совет мемлекеті, бұл тарихи міндеттерді ең қысқа уақыт

бі 1933-1938 жылдар арасында 4 есе өсті.

Патшалық Ресейден мұра болып қалған, шет елдерге тәуелділікті совет мемлекеті жойды. ССРОның басқа елдерге экономика жағынан тәуелсіз болғандығын, отан қорғау үшін керекті техникамен құралданудың барлық керектерін, өз шаруашылығын қамтамасыз ететіндігін партияның 18 съезі айқын көрсетті. Бұл жеңістер оңайлықпен табылған жоқ. Социалистік өнеркәсіп бірінші жер жүзінің соғыстан жеті жыл соң, интервенция мен азамат соғысынан кейін, 1913 жылғы дәрежемен салыстырғанда, 1921 жылы жеті жарым есе төменгі жағдайдан көтерілді. Өнеркәсіп 1926 жылы соғыстан бұрынғы қалыңға жетіп, екінші бесжылдықтың ақырында 8,5 есе артып, 1941 жылғы отан соғысының басталу қарсаңында—12 есе асты. Советтік өнеркәсіп, өзінің өнімі жағынан Еуропада бірінші орын алды. Толық мағынасында капиталистік елдерден тәуелсіз болды. Сталин жолдас қойған тарихи міндеттер орындалды. Капиталистік қоршау бар тұрғанда,—дейді Сталин жолдас партияның XIV съезінде,—біз барлық күшімізді, елімізді экономика жағынан өз бетімен тіршілік ететін, шикі базаға сүйенетін елге айналдыруға, бірте-бірте капитализмнен ажырап, социалистік шаруашылықтың арнасына түскен барлық өзге елдерді өзіне тарту үшін ошақ болып алатын елге айналдыруға жұмсауымыз керек. Бұл жол біздің өнеркәсібімізді мейлінше өрістетуді, өрістеткенде шамаға қарай, өзімізде бар қаражатқа сәйкес етіп өрістетуді талап етеді». (XIV—съездегі есепті баяндамасының қазақша кітабының 24-25 беттері, 1939-ж. басылды).

XIV съезден басталған сталиндік бесжылдықтарда дамытылған индустрияландырудың нәтижесінде еліміз мұнайлы, көмірлі, металлды, машиналы, электрленген ел болды. Өнеркәсіптегі қарқынмен өсті. 1928 жылдан 1937 жылға дейін, сапалы ірі өкіл өндірісі 28 есе, автомобильдер өндірісі—286 есе өсті. Тек екінші бесжылдықта каучук өндірісі—600, жер өңдейтін азот 18 есе өсті. Индустрияландыру саясатының нәтижесінде өнеркәсібіміз 1941 жылға шейінгі уақыттың өзінде, қазіргі замандағы техникамен қарулану жағынан, жер жүзінде бірінші орынға шықты. Социалистік индустрия бірнеше міндет

деді Сталин жолдас.—әр аудандағы әр округтегі, әр губерниядағы, облыстағы, ұлт республикасындағы өнеркәсіп тіршілігін қызықтыруымыз керек» (есепті баяндама кітабының қазақшасының 35-беті, 1939 ж. басылуы).

Ұлт республикаларында өнеркәсіпті бағыттау жамыту жөніндегі, Сталин жолдас тарихи көрсеткіштеріне сай, барлық республикаларда да индустрияландыру ісі қатты қолға алынды. Бұл тарихи істердің нәтижесінде: бұрын ауыл шаруашылықты патриархалды, мешегу болып келген патшалық Ресейдің отарлары, совет өкіметі түсінінде индустриялы-аграрлы елге айналды. Қазақстан, Өзбекстан, Қырғызстан, Азербайжан, Армения, Грузия тағы басқа ұлт республикаларындағы жетістіктер мен жеңістер бұған толық мынап тама болады. Мысалы біздің Қазақстанда алайық. Бұрын патшалық Ресейдің отары болып келсе, сталиндік индустрияның арқасында мұнда Қарағанды, Ленгер көмір кендері, Балқаш, Қарсақбай, Лениногорскі мыс заводтары, Қарағандының қара металл заводы, Шымкенттің Калинин атындағы қорғасын заводы, Ақтөбеленің ферросплав заводы, Түркісіб, Петропавл—Ақмола—Қарағанды—Балқаш, Қандағаш—Гурьев, Илеңкі—Урал темір жолдары тағы басқа көптеген өнеркәсіптер салынды.

1926-27 жылғы бағамен есептегенде Қазақстанның барлық өнеркәсібі 1944 жылы 2248 миллион сомның, ал ірі өнеркәсіп 1927,9 миллион сомның өнімін берді. Яғни 1913 жылмен салыстырғанда 29 есе артық, 1944 жылғы Қазақстанда 1875 ірі өнеркәсіп болды. Өзінің өнімі жағынан 1920 жылмен салыстырғанда, 1944 жылы республикамыз химия өндірісін 132 есе, металл өндірісін 2108 есе, электрстанциялар—226 есе, мұнай—28 есе артты. Советтер Одағындағы қай республиканың болсын, өсу қарқыны осы секілді. Мұндай өсу қарқыны мұнан бұрын адам баласының тарихында болып көрмеген емес. Ешбір капиталистік елдерде болмаған. Бұл қарқын Советтік Социалистік шаруашының, Ленин—Сталин партиясының ұлт саясатының нәтижесінде ғана іске асып отыр.

Советтер Одағының Ұлы Отан соғысында отанымыздың шығыс аудандарындағы өнеркәсіп орындарының маңызы өте күшті болды. ССРОның Урал-Бүзбасстағы

м хұрметіне завод коллективінің бар сайын жаңа табыстарға жете беретіне сенім бар.

Б. ГЕРАСИМОВ,
Н. заводының бас инженері.

ИЗЫЛ ТУЛЫ КОЛЕКТИВТЕ

Друг кооперации» колөнер артелі (досателі Богатов жолдас) ноябрь ай жоспарды бұйымын барлық түрінен 6 процент орындап, 150.900 сомның атын жасап шығарды. Сөйтіп, артель өлді облыстық партия комитеті мен кишілер депутаттары облыстық советі ауыспалы Қызыл Туына ие болды. Төлемде жүн түтушілер цехы таңдау өхтардың бірінші сапалады. Жүн түту жасында істеуші Перобова, Степина, ан, Левицкая жолдасар күндік тап-паны 250—280 процент орындап-ді.

250—280 процент орындап келеді. ноябрь айында етжановшылардың са-артельде 55ке жетті.

голь председателинің көпшілік -ұйым-дру жұмысы жөніндегі орынбасары-марев жолдас жұмысшылар арасында-гүсінік жұмыстарын көңінен өрісте-Артельде «ССРО Жоғарғы Советінің-уы туралы Ережелі» және Сталин-советтүсінігін үйрену жөнінде ноя-ийында 29 рет әлгіме өткізілді. ларға 548 адам қатысты. Мұнымен-кабырға газеті және жауынгерлік-атар уақытымен шығарылып тұра-ноябрьде 5 жауынгерлік листок шы-ды.

Т. ОҢГАРБАЕВ.

НЕ ХҰРМЕТІНЕ ВАХТАҒА ТҰРДЫ

Ілхалықтық мереке—Сталиндік Көне-ди күнін өзірістің табыстармен-алу үшін Петропавлдағы Қазақ-ның 10 жылдығы атындағы колөнер-нің пима басым шығаратын цехы-коллективі етжановтың вахтаға-і. Бұл күні жұмысшылар зор өр-а еңбек етті. Анна Дрицкая пима-шығару үшін жүн түту жұмы-істеп, тапсырмасын екі есеге-орындады, жүн түтуші Екатерина-а емеасында 6 пар пимаға жүн тү-пима, 10 пар пимаға керекті жүн-шығарды. Вахтаға тұрған күні-пима жолдасстың емеасын жұмы-рін 120 процент орындап, ерекше-шықты.

лар саны өсті. 1924 жылы 1 апрельде-5500 мың жұмысшы болса, 1925 жыл-ын 1 октябрінде жұмысшылар саны 7-миллионнан асты.

Социализм құрылысын жүргізіп жатқан-елге халық шаруашылығын соғыстан-бұрынғы калына ғана келтіріп қою жет-кіліксіз еді. Өйткені, Ресейдің соғыстан-бұрынғы дәрежесі артта қалған елдің-дәрежесі болатын. В. И. Ленин ескі Ре-сейде метал тұтыну дәрежесінің аздығын, оның артта қалғанын сыпаттамасы-деп көрсете келіп, 1913 жылы «Ресейде-атам басы тұтынудың көлемін қалай кө-бойту керек?»—деген мақаласында былай-деп жазды: «шаруаларды азат еткеннен-бергі жарты ғасырдың ішінде Ресейде-төмір тұтыну ісі бес есе өсті, сонда да-болса Ресей кәсіргі заманның өндіріс құ-ралдарымен жабықтау жағынан Англия-дан төрт есе нашар, Германиядан бес-есе нашар, Америкадан он есе нашар, тым ерескел артта қалған, қайыршы жа-не жартылай тағы ел болып отыр». (Ле-нин, XVI том, 543 бет).

Міне осы сыяқты ішкі және сыртқы-жағдайда, БК(б)П XIV съезі тақырып-лы. Съезде БК(б)П Орталық Комитеттің саяси-сөзін Н. В. Сталин жолдас жарамы. Бағдарламасында Сталин жолдас отанымыз-дың саяси және шаруашылық қуатының-өсуін айқын көрсетті.

Советтік шаруашылығының артықшы-лығының нәтижесінде, өнеркәсіп те ауыл-шаруашылығы да аз уақыт ішінде қайта-дан қалпына келіп, 1914-1918 жылдары-ғы соғыстан бұрынғы дәрежесіне жақында-ды. Сталин жолдас өзінің тарихи баянда-масында елімізде болған табыстарға қана-ғаттанбау керек екендігін айтты, себебі, ол жетістіктер елдің әлде де болса артта-қалғандықтарын елдігінен шыға алмай-тын жетістіктер еді. Өйткені, елдегі бар-лық өнімнің бірін ғана өнеркәсіп беріп, қалған үштен екісін ауыл шаруашылығы-ғы бірін тұрғы.

Міне сондықтан да Сталин жолдас пар-тия алдындағы негізгі міндеттердің ең-бастысы елді индустриаландыру, төуел-сіз елге айналдыру, елді социалистік-жолмен индустриаландыру үшін күрес-екенін көрсетті. Сталин жолдас былай ле-ді: «Біздің елді аграрлы елден индустрия-лы елге, халетті болған құрал жабдық-ты өзінің күштерімен жасау қолынан кө-летін елге айналдыру,—міне біздің сара-жолдың негізгі мәні осында. Біз істі, ша-руашылық қызметкерлердің ынтысы мен-талабын нақ осы бет алысқа, біздің елді-сырттан құрал-жабдық алушы елден, бұл құрал-жабдықты өзі жасайтын елге-айналдыру беталысына бұғандай етіп-жолға қоюмыз керек. Өйткені біздің ел-дің шаруашылық дербестігінің негізгі-шарты осында. Өйткені біздің ел капита-листік елдердің қолжаулығына айналып-кетпеуінің шарты осында». (Н. В. Ста-

линнің жеңуінде барлық керекті жағдай-лар тұтылды. 1926 жылдың 25 январын-да жазған БК(б)Пның Ленинградтық-ұйымына тартқан, «ленинизм мәселелері-не» деген белгілі еңбегінде XIV съездің-тарихи ерекше маңызын Сталин жолдас-былай деп көрсетті. «БК(б)Пның XIV-съезінің тарихи маңызы,—деді ол,—бұл-съезд жаңа оппозицияның хателерін түп-тамырына дейін шаба білді, оның себеп-шілігімен байбаламын жолдан аулақ ла-қтырып тастады, социализм үшін ілгері-күрестің жолы мұлтіксіз, айқын белгі-леді, партияға жеңудің перспективін-ашып берді, осының арқасында пролета-риатты социалистік құрылыстың жеңуіне-берік сеніммен қаруландырды». (Н. Ста-лин «Ленинизм мәселелері» кітабының-қазақшасы, 137 бет, 1940 жылғы басы-луы).

Индустрияның тез қарқынмен дамуы-нәтижесінде, Гитлер Германиясына қар-сы отап соғысына, Советтер Одағы жау-дың барлық шабуылына төтен берді, қыйын сындардан өтті, жау түпкілікті-талқандады.

Жауға қарсы күресте, халық шаруашы-лығының барлық тараулары, оның ішін-де, социализмнің материалдық негізі—со-веттік социалистік индустрия да, бұрын-соңғы тарихта кездеспеген сындардан өт-ті. Өйткені фашистік Германия ССРОға-қарсы соғысында тек өзінің ғана байлық-тарын пайдаланып қойған жоқ, бүкіл Ев-ропаның Франция, Чехословакия, Авс-трия, Польша, Италия, Венгрия, Болгария, Голландия, Дания, Норвегия, Швеция, Ис-пания, Португалия, Турция, Швейцария, Румыния, Болгария, Югославия тағы бас-қалардың индустриялық байлықтарын-пайдаланды. Мұнымен қатар соғыстың ал-ғашқы дәуірінде, еліміздің көп өнеркәсіп-ті аудандары жау қолында қалды, яки-соғыс әрекеттері—жүрген жеріе болды. Ал, соғысқа шейін ол аудандарда шойын-мен көмірдің бестен үш бөлігі өндірілген-болатын, көптеген машина құрылысы, со-ғыс өнеркәсібіне керекті стратегиялық-шкі заттардың көпшілігі де сол жақта-болып. Осылардың нәтижесінде, 1942-жылы, ССРОмен салыстырғанда, болат өн-діруде Германия бес есе артық болды.

Бұл жағдайлар соғыстың алғашқы ке-зінде елімізде үлкен қыйыншылықтар-болғандық айқын сыйпаттайды. Бірақта-Ленин-Сталин партиясы бастаған, Сталин-жолдас бастаған совет халқы өзінің ер-лік ісі мен соғыс индустриясын, оның-өнімін, саласын соғыстан бұрынғы қал-пынан асырып жіберді. Техника жағынан-жаудың басымдығын жоюға шығарды. Партияның XIV съезінде жасалған индус-триялық базы, техника жағынан Қызыл-Армияның неміс армиясынан басым бо-луының беріс негізі болды. Қызыл Ар-мия Қаруланған күшті техника, әскерле-ріміздің жауынгерлік рухы көтерілуінің

негізін қатары индустрия жасау, индустриялық кадрларды дайындаудың-нәтижесінде іске асты.

Патшалық Ресейдің техникалық менше-лігін ескі армияның техника жағынан-нашар қаруланғандығы да испаттады. Бірінші жер жүзілік соғыс-кезінде, орта есеппен алғанда, Ресей Ар-миясының оқ-дәрісі, неміс армиясынан-20 есе кем болды. Соғыс басталғаннан-үн айдап соң-ақ зеңбірек, пулемет, вин-товка, снаряд, патрондар жетіспеді. 1916-жылдың жазғы тұрмысының өзінде армия-ға керекті винтовка патрондарының 44-проценті, гранаталарының 50 про-центтен кемі, гранаттардың 45 проценті-ғана қамтамасыз етілді. Бұл жетістіктер-ауыр снарядтарды, ауыр зеңбіректердің-80 процентін пулеметтердің төрттен-үн бөлімін шет елдерден келтірілгеннің-өзінде болады.

Совет халқы XIV съездің, сталиндік-бесжылдықтардың нәтижесінде, Қызыл-Армия қазіргі заманның механизациялан-ған моторланған армиясына айналдырыл-ды. Мысалы бір қызылөскердің техника-мен қарулану қуаты, орта есеппен алған-да, 1929 жылы 2,6 ат күшіндей болса, 1934 жылы—7,74, ал 1939 жылы 19-аттың күшіндей болды. 1939-1940 жыл-дарда мұнда да күшейді. Соғыс өнеркәсі-

панының отанымыздың 1918 жылғы-санақтың көрсетуі бойынша, 1913 жыл-мен салыстырғанда 1917 жылы орта-есеппен, әрбір жұмысшы кендір өнеркә-сібінде—65,9 процент, кездеме тоқуда—54,8 процент, химияда—86,9 процент, машина өндірісінде 90,4 процент, металл-өндіруде—64,6 процент қана өндірілді. Бұл бірінші жер жүзілік соғыстың 3-жылы. Ал, Отан соғысының үшінші-жылында 1942 жылдың майынан 1943-жылдың апреліне шейін, біздің елдегі-жұмысшылардың еңбек өнімділігі: авиа-циялық өнеркәсіпте—180 процент, ауыр-машина құрылысында—111 процент, танк өнеркәсібіне—138, электр өнеркә-сібінде—127, жеңіл өнеркәсіпте—146-процент болып өсті. Еңбек өнімділігінің-көтерілуі нәтижесінде соғыс жылдарында-самолет өндіру 4 есе, артиллерия—6-7-есе, миномет 8 есе, оқ-дәрі өндіру 4 есе-артты. Мұның нәтижесінде алғашқы жыл-дарында кемдік болғанымен, соғыстың-барысында, біздің самолеттеріміз де, танк-теріміз де, сан жағынан да, сапа жағы-нан да жаудың басым болды. Жауды-талқандауды қамтамасыз етті.

Сталин жолдас XIV-съездегі баяндама-сында ұлт республикаларында өнеркәсіп-ті барынша күшейту міндеттерін көрсет-ті. «Тіршілікті қыздыруымыз керек, —

өзінің 4/8 бөлімін алды. ССРОның соғыс-өнеркәсібін күрттық деп мақтады. Неміс-тер ССРОның саяси және соғыстық қа-на емес, экономикалық күшін бағалауда-да есебінен қатты жаңылды. Еліміздің-шығыс аудандары майданды барлық жа-ғынан қамтамасыз етті.

Фашистік Германияны тізе бүктетірген-Қызыл Армияның тарихи жеңістері көз-дейсоқ емес. Бұл жеңістер XIV партия-съезінің елді индустриаландыру туралы-алған қарарларының болыпшықтар пар-тиясының дана саясатының, индустрия-ісін, совет мемлекетін даналықпен ста-линдік басқарудың, совет халқы мен Қы-зыл Армияның тарихта болмаған ерлігі-нің, совет халықтарының бұзылмас берік-достығының жемісі XIV съездің индус-триаландыру жөніндегі маңызын көрсет-ті. БК(б)П тарихының қысқаша курсына-да, «елді индустриаландыру ісі елдің ша-руашылық жөнінен дербестігін қамтама-сыз етті, оның отан қорғау күшін ны-ғайтты және ССРО да социализмнің же-ңуі үшін керекті жағдай жасады» деп-көрсетеді. (Кітаптың 287-беті). Біздің-міндетіміз болған табыстарға қанағатта-нып қана қою емес, ілгері даму, жаңа-тарихи жеңістерге не болу. Біз ілгері-дамымыз, тарихи жаңа табыстарға-жетеміз.

ШЕТ ЕЛДЕРДЕ

Финляндияда соғыс қылмысшыларын-босатуға наразылық білдіру

ХЕЛЬСИНКИ, 5 декабрь. (ТАСС). Га-зеттер соғыс қылмысшыларының ісі жө-ніндегі соттың кейінге қалдырылуына-және төрт айыптыны алдын-ала тұтқын-нан босату ісіне наразылық білдіру жө-ніндегі көптеген жыйылыстардың болып-жатқандығы туралы елдің жер-жерлері-нен келіп жатқан хабарларды жария-лауда. Жыйылыстарда қабылданған қа-рарлар арқылы соғыс қылмысшыларын-қатаң түрде жазалау талап етілуде.

«Ваана сапа» газетінің 4 декабрьдегі-хабарына қарағанда, жақын арада Вал-кеаскоки қыстағында көп адам қатысқан-жыйылыс болған. Жыйылыста сөз сөйле-ген шешендер соғыс қылмысшыларының-ісі жөніндегі соттың Гапперді, Кивимяки-ді және басқа да негізгі айыптыларды-алдынала тұтқыннан босатқан, кері-тартпа мүшелерінің мұндай жұмысын-қатты сынға алды. Жыйылыс үкіметке-мындай қарар жіберу жөнінде қаулы-қабылдады.

«Соғыс қылмысшыларының ісі жөнін-де айыпталған және алдынала тұтқын-

нан босатылған адамдар дереу қайтадан-түрмеге жабылуда тиіс. Соғыс қылмыс-шыларының ісі жөніндегі соттың кері-тартпа мүшелерінің орнына қысқа мерзім-ішінде қолынан іс келетін және демокра-тияны жақтайтын адамдар қойылатын-болсын. Соғыс қылмысшыларының ісі-жөніндегі айыптылар заң бойынша аяу-сыз жазалануда және олардың мүлкі-мемлекет пайдасына алынуға тиіс. Айып-тыларды қорғаушы қератрға баспа сөз-жүргізіп отырған баспа сөз нәсихаты тоқ-татылуға тиіс. Фашизмшілердің жыйын-дары мен басқа да жұмыстарының түп-тамырына балта шабылуға тиіс».

Мұнымен қатар, газет басқа да жыйы-лыстардың осыған ұқсас қарарларының, оның ішінде А. Лилебергтің акционерлік-қоғамы жұмысшыларының, Котка порты-жұмысшыларының, Хаукилахти қыста-ғындағы халық жыйылысының, Ноки-жұмысшылары ұйымының қарарлары-мен басқа да қарарлардың редакцияға-келіп түскендігін хабар етті.

ЯВА АРАЛЫНДАҒЫ ҰРЫС ҚЫЙМЫЛДАРЫ

ЛОПДОН, 4 декабрь. (ТАСС). Индонезия әскерлерінің Ява аралында Англия-ның Бандунгтегі штабына қарсы әлдене-ше рет шабуыл жасағандығын Лондон

радиосы хабар етті. Ағылшын әскерлері-Сурабай ауданында ұрыстар жүргізуде. Индонезия әскерлері қатты қарсылық-көрсетуде.

Албаниядағы сайлау туралы-Америка баспа сөзінің пікірі

НЬЮ-ЙОРК, 3 декабрь. (ТАСС). Алба-нияда сайлаудың әділетті және ұйым-дасқан түрде өткізілгендігін америка бас-па сөзі хабар етті. «Нью-Йорк геральд-трибюн» газетінің Тираныдағы тілшісі-сайлаудың «мейлінше әділетті болғанды-ғын және дауыстардың жасырын түрде-берілгендігін» хабар етті. Сайлау кезін-де халықтың өңсесі көтерілді болды, халық көшелерде би билеп, ән салды: «Біз, миллиондаған адам болып, корольге-қарсымыз» деп ұран салды, деп жазады-тілші. «Әресе сайлаушы әйелдер зор-белсенділік көрсетті» деп мәлімдейді тіл-ші.

Албанияда сайлау кезінде толық тәртіп-және тыныштық орнатылғандығын «Нью-Йорк таймс» газетінің Лондондағы тілші-сі хабар етті. Тілші дауыс беруге көп-адам қатысқандығын атап көрсетті.

Сол сыяқты Ассошиэтед Пресс агент-тігінің Тираныдағы тілшісі де сайлаудың-ойдағыдай өткендігін атап көрсетті.

Жауапты редактордың орынбасары-**Ғ. МҰХАМЕДЖАНОВ.**